

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 5900
Tarih : 11.06.2024

10/1518

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi cinayetine ilişkin yargılamada hiçbir ilerleme kaydedilmemiş olması, sorumluların açığa çıkarılmaması yaşanan facianın tüm boyutları ile araştırılmasını gerekli kılmaktadır. Bu bahisle Elçi cinayetinin evveliyatında meydana gelen hadiseler ile cinayet ve sonrasında yaşanan gelişmelerle birlikte hala faili/faillerinin neden bulunmadığının ortaya konulması, cinayetin yarattığı tahribatın boyutlarının tespiti ve izahı için meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederim. 11.06.2024

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

GEREKÇE

Tahir Elçi, Diyarbakır Baro Başkanı iken yaptığı bir basın açıklaması esnasında gerçekleşen silahlı saldırı sonucu yaşamını yitirmiştir. Meslek yaşamı müddetince ülkede büyük kıyımların, faili/failleri bulunmayan davaların sonuçlanması için mücadele eden Elçi, kamuoyuna yaptığı açıklamasında “*silahlar sussun*” derken, faili/failleri bulunmayan bir cinayetin öznesi olmuştur.

Aradan geçen 9 yıl zarfında gerçek bir yargılama yürütülmemiş, adeta faillerin bulunmaması üzerine kurgulanmış bir süreç işletilmiştir. Yargılama sürecince 12 ara karar tesis edilmiş fakat, mahkeme suikastın aydınlatılması yönündeki delillerin toplanmasına ilişkin avukat taleplerini reddetmiştir. Yine o gün yaşamını yitiren bir polis memurunun dosyası hiçbir illiyet bağı olmamasına rağmen bu dosya ile birleştirilerek, Elçi cinayetine dair yargılama sekteye uğratılmıştır. Olay yerinde bulunan üç sanığın “bilinçli taksirle ölüme neden olma suçunu işlediklerine dair” yeterli

delil olmamasını gerekçe olarak belirten savcılık mütalaası da ne yazık ki bu davanın faili meçhul kalmasının bizzat istendiğine işaret eder niteliktedir.

Elçi'yi ölüme götüren süreç dikkatle incelendiğinde, 2015 yılı Ekim ayında katıldığı bir televizyon programında sarfettiği sözler nedeniyle bir linç kampanyasının hedefi olması, ardından yargının bilinçli bir şekilde suç teşkil etmeyen sözleri gerekçe ederek tahkikat sürecini başlatmış olması dikkat çekmektedir. Tahir Elçi'nin baroda tebligatı beklemekte iken basın-yayın organlarında "kaçma şüphesi" gerekçe gösterilerek hakkında çıkan "yakalama kararı"nın servis edilmesi; ortada organize bir durum olduğunun da izahı niteliğindedir.

Üstelik bu coğrafyada Hrant Dink Cinayeti gibi benzeri acı hadiseler, nefret söylemleriyle hedef gösterme tutumlarının ardı sıra gelmiştir. Keza Maraş, Çorum, Sivas örnekleri de benzer biçimlerde gerçekleşmiştir. Tüm bu nefret cinayetlerinin benzer bir izleğe sahip olması, tehlikenin önlenmesi noktasında devlet aygıtlarının en iyi ihtimalle tereddüt içerisinde olduklarını göstermektedir. Şayet net bir tavır ve engelleyici bir yaklaşım söz konusu olsa idi, faili meçhul cinayetlere birisi daha eklenmeyecekti.

Elbette nefret dilinin neden olduğu cinayetlerin artmasında bir diğer önemli unsur cezasızlık politikasıdır. Suruç Katliamı, Ankara Katliamı gibi son derece kanlı hadiselerin failleri bulunmadığı-yargılanmadığı için, Hrant Dink davası çözümsüz bırakıldığı, pek çok suikastın failleri ortaya çıkarılmadığı için, kolluğa ceza yerine terfi verildiği için, karanlık cinayetlerin aydınlatılma umudu dahi toplumun elinden alınmıştır. Bu nedenle de Elçi cinayetinin aydınlatılması, geçmişte karanlık bırakılan pek çok hadise için de çözüm anahtarı olabilecek niteliktedir.

Kameraların olduğu bir ortamda adeta canlı yayın esnasında işlenmiş bir cinayetin gerçek sorumlularının bulunmaması hukuk tarihine geçecek boyuttadır. Elçi'nin ölümünün ardından dönemin iktidar sözcülerince bu cinayet *"hunharca bir suikast"* olarak nitelendirilmiş; cinayetin aydınlatılacağı *"faili meçhullere izin vermeyecekleri"* sözleriyle ifade edilmiş, hedefin *"Türkiye"* olduğuna vurgu yapılmıştır.

Elçi'nin basın açıklaması yaptığı yerde bulunan polislerin güvenliği sağlamaya dönük bir hamlelerinin olmadığı, tehlikeyi gördükleri halde buna dönük bir refleks göstermedikleri bilinmektedir. Tahir Elçi'ye isabet eden kurşunun kolluk görevlilerine ait ateşli silahlardan çıkmış olması tüm kamuoyunun malumudur. Olay anında yapılması gereken inceleme, Elçi'nin öldürülmesinden 3,5 ay sonra yapılmıştır. İddianame ise cinayetten 4 yıl 6 ay sonra kabul edilmiş, yargılamanın ilk duruşması olaydan 5 yıl sonra gerçekleşmiştir.

Elçi'nin vurulma ve ölüm anını en iyi verecek görüntüyü kaydeden 4 no'lu kameranın çalışmaması, 5 no'lu kamerada 17 dakikalık kesinti oluşu, olayın faillerinin bu görüntülerde saklı olduğunun ifadesidir. Ancak bu görüntülere ulaşılamamıştır. Yine

suçun cezaevinde bulunan Deniz Ataş'a mal edilmesi için bir savcı tarafından baskı yapıldığına ilişkin iddialar mevcuttur. Bu iddialar aydınlatılmamıştır. Dosyada faillerin bulunmasına dair bir gelişme söz konusu olmamış, yargılanan sanıkların da delil olmadığı gerekçesiyle beraatı yönünde mütalaa verilmiştir.

Sorumluları ortaya çıkarılmamış birçok faili/failleri bulunmayan cinayetin toplumda yarattığı kırıma büyüktür ve tamiri şarttır. Böylesi bir tabloda Elçi cinayetinin sorumlularının ortaya çıkarılması toplumsal kucaklaşma ve tesis edilecek onurlu bir barış adına da önemli bir adım olacaktır. Bu nedenle ve ülke olarak geçmişte yaşanan acı tecrübelerden hareketle; Elçi cinayetinin sebep-sonuç ilişkisinin ortaya çıkarılması ve cinayete giden yolda önlem almayan, sonrasında failleri bulmayan iradenin ortaya çıkarılması, cinayetin sonuçsuz bırakılmasının önlenmesi amacı ile meclis araştırması açılması elzemdir.

2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	C. Otlu
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	M. Dindar
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	N. Demir
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	H. Turkoğlu
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	O. Faruk Gergerlioğlu
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	Ö. Sakı
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	A. Doğan
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	M. R. Tiryaki
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	Z. Uçar
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	K. Tanhan
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	H. Olan
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	S. Çelenk Özen
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	Y. Hun
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	Ö. Bartın
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	S. Erdoğan Saritaş
17	ALİ BOZAN	MERSİN	A. Bozan
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	A. Kaya
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ö. Öcalan
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	H. Bozdağ